

BÁTASZÉK ÉS SÁRKÖZ

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI, TANÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:	
Egész évre . . .	8 K.
Fél " " " " " "	4 " "
Negyed " " " " " "	2 " "
Egyes szám . . .	16 fil.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Bátaszéken, Király-ut.**

Szerkesztő:
Joó Károly.

Kiadó:
Szélig Gáspár.

Hirdetési ár:	
Egész oldal . . .	20 K.
Fél " " " " " "	10 " "
Negyed " " " " " "	5 " "
Nyiltérnek sora 30 fill.	
Hirdetések a nyomdában is főlvetetnek.	
Kéziratok vissza nem adatnak.	

A széttagolt társadalom.

Együtttesen mindent . . .
Szétszórva semmit sem érünk el.

Társadalmunk bomlott állapota nemcsak helyi kórság, hanem az ország kisebb városainak egyetemes hibája. Kicsinyes dolgok, önző vágyak, az önérzetek látszólagos kinemelésége, a félműveltség burjánzása, mindannyi elegendő okot ad a leomlásra. Egyesekben, ha van is pillanatnyi magabátérés és belátás a helyi állapotok eme tarthatatlanságáról, gyorsan eltereli figyelmüket a mindennapi megszokás és az erkölcsi bátorság hiánya.

Pedig ha eltekintünk a személyi érdekek hajhászatától, ambíciójuk kielégítésétől, még mindig elég tág tér maradna a közügy porondjain, hogy ki, ki részét kellő mértékben kisajátíthatná. A közművelődés, a közigazgatás, és a helyi önkormányzat tág versenytere a cselekvésnek. Csakhogy ilyen dolgokban együttesen, karöltve kellene járni. Az irigység, a féltékenység, a személyes boszu és mindama gyatra tulajdonságok, melyek a nagy összesség rovására az egyesek cselekvési tetteit megbénítják, azokat sutba kellene dobni, vagy legalább ilyen alkalommal elhallgattatni.

A jó tanács, a nemes eszme, jöjjön az bármely forrásból: egyetemlegesnek kellene lennie, és az apasággal nem volna szabadna törődni. Az üdvös gondolat, jöjjön az bárki-nek agyvelejéből, azt közös akarattal növesztetni, istápolni kellene, hogy az összesség an-

nak gyümölcsét élvezhesse. A kéve, ha szálaiban szétesik: nagyon könnyen széttörhető; de a kéve, bár legyen az társadalmi, elég erős, hogy még a legerősebb külső behatásnak ellentálljon is. Egy kisebb város, hol a kulturális, a közművelődési és a közgazdasági állapotok oly hézagokat mutatnak fel, mint sajnos, még minálunk tapasztalható: ott az erők szétforgácsolása kétszeresen érezhetővé lesz. Először, mert valljuk be igazán, mindazon, tényerők hiányzanak, melyekből kellő erőt meríthetünk egy tervszerű kibontakozásra, és másodsor, mert az intellektuális elemek mind centrifugaliter működnek, azaz menekülnek oly találkozási központ elöl, a hol esetleg közakarattal a közügy érdekében sokat termelhetnének. Ezen szomorú társadalmi állapotok, az ország kisebb városáiban mindenütt, hol nagyobb, hol kisebb mérvben feltalálhatók. Csak hogy sok kis város az országban eme luxust megengedheti magának, mert a társadalmi együtvértartozást vagy a pénz, vagy pedig a született aristokratia áldozatkészsége pótolja.

Azonban minálunk, a hol már nyolcezen vagyunk, a közművelődés előmozdítására, sajna, erre két számba vehető tényezőnek hiánya, nagyon is érezhető. Annál is inkább szükségessé válnék, hogy a helyi közérdek szempontjából, mindazok, a kik csak némi hivatást éreznek magokban, a helyi közügy fejlesztésének szolgálatába szegődjenek, s a közmunkából részüket kivegyék.

Azonban kötelességük a személyeskedés, az önzés és a nembánomság köznapi tulajdonságait félre tenni, és a cselekvés önzetlen küzterére lépni. A jelenlegi nemzedék az indifférentizmus eme pótolhatlan ürét nem érzi.

A jelenlegi nemzedék elegendőnek véli csekély intézményeinket, sőt anyagi viszonyaink miatt, ezeket is feleslegesnek tartja. De nem így állunk a jövővel szemben. Ki tudja hogy minő jövő vár községünkre, ki mondhatja előre, hogy évtizedek múlva a közgazdaság terén minő exponált helyet foglal majd el községünk. És ha majd ideje korán nem egyengetjük a talajt a jövő részére, községünk egy élettelen csontváz lesz, melyből az éltető lélek, a cselekvési energia hiányozni fog. Akkor már késő lesz az elmulasztottakat pótolni, akkor majd uzsora tőkével kell azt helyrehozni a mit most kisebb teherrel, de közös akarattal játszva létesíthetnénk. A természet örökké igazságos törvényeit idézzük: a mi nem halad, az visszamarad, mert a természetben megállás nincs. Együttessen mindent, szétszórva semmit sem érhetünk el. Mig a helyi társadalom a széttagolás eme háladatlan posztójában marad, a legszebb eszmék mint szappan buborék szétpattannak.

Értsük egymást, köztünk senki legyen első, de ne is legyen utolsó. Legyünk mindannyian egy községnek egy városnak önzetlen munkásai.

Z.

Az új rendszer egynémely hibái.

Nagy hű-hót csaptak annak idején az ugynevezett közigazgatási egyszerűsítéssel, mely az év elején csakugyan életbe lépett. Hogy minő előnyei, praktikus oldalai, kimagasló momentumai vannak az új rendszernek, az illetékes körök által vélt megkönnyítéseknek, azokról még most igen korai volna beszámolni, mert nem alkothattunk oly rövid idő alatt tiszta képet az új rendszer bevalásáról avagy hasznavehetetlenségéről. De ha némiképp már ezidőszerint is egy-egy pillantást vehetnénk a kulisszák mögé, nem volna ildomos a kezdet-kezdetén rideg kritikát gyakorolni, mikor számtalan körülmény mentgethetné az új rendszer visszásságát, ezélszerűtlen voltát, köztük első sorban az a mindent kiengesztelő és enyhébb bírálatra készítő momentum, hogy talán a kezdet nehézségeivel küzködnek a vármegye emberei, — még nem tudtak beleszokni a rendes kerékvágásba, a felmerülő, látszólag nagynak vélt, lényegében pedig mégis csak kicsiny akadályokat nem minden erőfeszítés nélkül döbtk le, háritják félre.

Egészen más esemény számba megy azonban az a körülmény, ha az állam hivatalnokai, a közigazga-

TÁRCZA.

Boszu a pusztán

Irta: May R. I.

Az éj koromsötét. Csak a parányi kompmalom homályos mecse pislog kísértetiesen. A deszkaalkotmány bejáratát bozontos feketeszörű mogorva komondor őrzi. A legesekélyebb zajra felüti sörényes fejét, nagyot ásít és gyenge ugatást hallat; de miután villogó éles szemét figyelmesen körül hordozva a tájon, meggyőződött róla, hogy a neszt egy megsárgult falevél okozta, melyet füle mellé fujt az esti szél, ismét visszadul kemény nyughelyére és tovább virraszt. Bent a malom alacsony szobáskájában őszhaju, deresszakállu öreg sűrög-forog a füstös tüzhely magasan csapkodó lángja körül. Ő itt az ur és a molnár egy személyben. Amolyan kocza-molnár, ki akkor örül, mikor a szükség kívánja. Élete tavaszát szabadon a puszták végtelenségén tölté, öregségére pedig kénytelen görnyedni e szűk helyen . . . a szörnyü átokkal, mely lelkiismeretét nyomja. De úgy néha-néha feltámad benne a haramia s agg kora daczára, széles jó kedvében hangosan tivornyázik

egykori tanítványaival, a szabadság deli fiaival, a szegény legényekkel.

— „Derék ember még az öreg Pista bácsi“ dicsérgetik a betyárgyerekek gunyolódva. „Megállja még a helyét a maga talpán. Isten ugyse' kár, hogy megvénült!„

— „Sebaj“ jegyzi meg egy zömök emberke, valószínűleg a banda feje „megállná ő még legényesen a helyét közöttetek is.“

A czimborák tagadólag rázzák göndörhaju fejüket.

— „Hát hiszen megpróbálhatjuk!“ kiált egy a legénység sorából.

— „Azt a hét fűzfán fűtyülő . . .“ káromkodik az öreg és cifra mondókáját így fejezi be: „megpróbálhatjuk-é? Nosza, rajta, taesko . . .“

— „No, bátyám“ biztatják egynehányan „sorba, az angyalát!“

Általános derűtség, óriási kacaj támad e jól sikerült tréfás megjegyzésre. A molnár ilyen tekintetben nem érti ám a tréfát! Ökölbe szoritja csontkezét és boszusan mellét veri:

— „Mellétek mindenkor!“

tás emberei maguk szólalnak fel imitt-amott az új rendszer ellen, kárhóztatván az egész újítást, mert nem hogy előnyöket, sőt határozott hátrányokat látnak benne.

Igy mindjárt a közigazgatás egyszerűsítésének hajnalán, életbelépésének első óráiban felszólalnak az új rendszer ellen Zala vármegye községi és közigazgatói és memorandumot intéznek a megye törvényhatósági bizottságához.

A zalamegyei jegyzői kar sürgős kérvényében leplezetlen nyíltsággal, széles körtekintéssel bonczolgatja az új rendszer hibáit, rámutat legégetőbb bajokra, amelyeknek orvoslása mulhatatlanul szükséges a községi és közigazgatók érdekeinek megóvására. Rámutatnak kiméretlen őszinteséggel arra a körülményre, hogy a régi korhadt rendszeren egy szemernyit sem változtattak a közigazgatás egyszerűsítésével, sőt a legnagyobb nehézségek hárultak az új rendszerrel a jegyzői karra. Érdekeiket, úgy látszik, figyelmen kívül hagyták, nem voltak tekintettel felelősségterhes hivatásukra, amivel csak kevés anyagi előny jár, de annál szélesebb, minden idejüket lefoglaló munkálkodás, fáradtság jut ki nekik osztályrészül.

Ami még valamit jövedelmezett volna nekik, azt kivették a kezükből és ami csak verejtékes munkát, lankadatlan buzgalmat és szinte emberfeletti munkát igényel, mind a nyakukba zúdították, rájuk aggatták, hogy még az estélyük se legyen az övéké, hanem ekkor is dolgozzanak az állam javára.

A sok, valóban igazságos panaszhangot betető-

zi még a jegyzői kar magára hagyatottsága, azaz kizárólag önönmagára, saját fejére és kezére van utalva a jegyző, minden munkát, minden teendőt, mely, fölmerül hivatása bonyodalmas, tekervényes és változatos ösvényein: az önfejével, az önkezével tatozik elvégezni.

Zalavármegye községi és közigazgatói memorandumukban nem indulatoskodnak, nem jut kifejezésre benne a hevesebb vérmérséklet-higgatt megfontoltsággal, jól megszövegezett kérelemben, tömör, tárgyilagos stílusban fölpanaszolják bajaikat, rámutatnak a rákfenére, mellőzni kívánják, illetőleg kívánatosnak tartják a fölsőleges intézkedéseket és életbeléptetni óhajtának az elmaradhatatlanul szükséges újításokat, mint minden jegyző mellé beosztásának segédjegyzőket és joggyakornokokot, hogy kellő munkamegosztás mellett a legkorrektebb módon forogna a közigazgatás keréke.

Minden tekintetben elismerjük a jegyzői kar jogos, igazságos panaszait és sérelmei szanalásának igaz hivei vagyunk.

Nagyobb alapossággal kellene tanulmányozniok az illetékes köröknek a községi és közigazgatók beléletét s nyilvánvaló, hogy megösmernednének ezen a téren fennálló számtalan ferdeséggel és elösmervén a jegyzői testület méltányos panaszát, gyökeres reformokkal valóban új rendszert honosítanának meg

Ugy lett. Beállt a bandába, rabolt, fosztott, gyilkolt gyereket, asszonyt, férfit egyaránt, akár maga a kapitány. Egy két véres kaland után újra visszatért malmához.

— „Vén asszony kend már — urambátyám — kandalló mögé való! Jobban illik kezébe az olvasó, mint a fegyver“ ingerkednek véle ilyenkor.

— „Hejh . . .!“ e rövidke szócskában nyilvánul ággy lelkének minden fájdalma.

Igy mulik ideje a betyárok között. Másképen, ha magára marad. Most is mily szomorú. A jó Isten tudja, min töpreng . . . Végig járja kétszer-háromszor kis szobáját, meg-megáll s érthetetlen szókat dörmög maga elé. Oda lép az ablakhoz, elmereng a sötéttségben, fejéhez kap és felsóhajt: „Hejh, ha még egyszer fiatal lehetnék!“ . . . És eszébe jutnak fiatalságának borzalmas rémtettei. Az aggastyán hangosan felzokog. Eszébe jut Illova. És átkozza a földet, átkozza az eget, a perczet, melyben megpillantá a világot, ezt az álnok, hálátlan világot Erőtlenül egy rozzant fészekre roskad. És tovább szövöi álmait. Ki tudja meddig, ki tudja hova, tán a végtelenségben is szövögetné gyötrő ábrándozásainak szálait, ha komondorjának ugatása föl nem riasztja,

— „Pszt! Csöndbe légy, bodri!“ szólítja meg az ebet egy mély férfi hang.

A kutya meghunyászkodik, jól ismeri e hangot. Az ajtó felpattan és két deli alak köszönti az öszt:

— „Adjon Isten, Pista bátyám!“

— „Hozott Isten, öcsém!“ morog meglepetten a házi ur. „Hát téged, Sándor, milyen szél hozott ma?“ szól azután a jövevények egyikéhez, miközben székkal kínálta vendégeit.

— „Sohse törődjék azzal, bátyám!“ viszonzá a megszólított oly hangon, mely nem épen bizalomkeltő benyomást gyakorolt az öregre. „Van-e valami rágnivalója?“ tevő hozzá nyersen.

E váratlan kérdésre vérpiros lett a molnár. Mit feleljen? Nincs? Tagadjon? Hisz látják, hogy van! Vagy azt mondja, hogy van? De akkor . . . Némi habozás után megfordult, leemelte a halpapríkással telt üstöt a tüzhelyről s az asztal közepére helyezte. Azután kifordult a szobából. Két percz múlva ismét bent termett . . . három bakatoros kanocsóval. Letette és látszólagos örömmel válaszolt:

— „Van, öcsém!“

C S A R N O K.

A rettenetes Juon.

Egy esztendő telt már el azóta, hogy Juon, a kit szerte a rettenetesnek neveztek, oltár elé vezette a szép Milenát.

A mi Joununk széles, hatalmas ember volt, ki-ben a vasgyuró Goliáthot látom megtestesülve, ha olykor visszagondolok reá. Egész legényéletében csak egyszer akadt veszekedése, amikor a duhaj Dimitrovicsot, ki megbántotta Milenát, amugy istenigazában elagyabugyálta.

Azontúl oszt' csendesesen éldegélt, mint az orosz-lán a ketreczében; óriás termetét megcsodálták s erejét rettegte az egész falu apraja-nagyja.

Milena apátlan-anyakatlan árva volt, akivel szerettek a falu legényei incselkedni; de mellette bizony senkise gondolt komolyan arra, hogy elvegye. Pedig szép volt Milena, mint a tavasz virágfakadása, rózsás ajkai ugy mosolyogtak, mint a hajnalpirkadás, mikor aranybiborsugarai keresztültörik a szürkület ritkás fátyolát. Egyedül nőtt fel, mint a vadon virága, melylyet az Uristen táplál az ég harmatkönyeivel s azé lesz, ki először tépi le magának, ki először tüzi keblére.

S. Juon volt a legelső, neki megtetszett a leány s Milena nem is ellenkezett. Tetszett neki, hogy a faluban mindenki rettegi az ő Juonját. Talán ez a büszkeség érlelte meg benne azt a szilárd elhatározást, hogy örökre adja kezét — a rettenetes Juonnak.

Aztán megtörtént az esketés.

Juon a lakzi után szorgalmasan tovább dolgo-

A két idegen tüstént hozzálátott a falatozáshoz. Messze utról jöttek. Éhesek voltak és fáradtak. Az öreg pedig — jó kedvet színelve a rossz tréfához szintén oda telepedett melljük és inkább megszokásból, mint éhségből — evett. De keserű volt minden falatja. Mig ettek halgattak. Annál több szó esett vacsora után. A bakatoros kancsó bűvös tartalma feloldozta nyelvöket. A két betyárnak veszett kedve kerekedett. Dalba kezdtek:

„Az puzztában szögény legény vagyok én.

Az kezömbe fokost, puskát tartok én,

Az rózsámnak piros ajkát csókolom,

Eszem aszt az édes csókod angyalom . . .“

— „Hejh, Pista bátyám“ — szakítá félbe a nótát. kit Sándornak szólított belépésekor a molnár — „ma jó fogásunk lesz! A szomszédos tanyán három „kövér“ pasasér szállt meg. Meglátogatjuk őket. Meglapitjuk egy kicsit azt a „zsiros“ bankótartójukat! Minek azoknak az a temérdek sok pénz? Egynek mind, másnak meg semmi?! Eh, ez nem igazság! A szegénynek is csak kell valamicske, az angyalát!“

Folytatása következik.

zott a sóbányákban; de arczáról lecsillogott a mege-légedés sugárzó fénye, amely részére bearanyozta a bányamunkák egyhanguságát.

Történt pedig, hogy egy szép napon a hetyke Dimitrovics visszatért a katonasorból.

Eleinte újra folytak a dáridók, de később a legény nagy érdeklődést tanusított a szép Milena iránt; hiába figyelmeztették a pajtásai, hogy vigyázzon, mert Milenát a rettenetes Juon őrzi, aki öklével elsöpri a föld színéről.

Dimitrovics csak nevetett ezen; aztán meg — borittas fővel — fogadott, hogy egy kerek héten belül övé lesz Milena és itt hagyja véle a rettenetes Juont.

A fogadás állt.

Dimitrovics pedig ugy szállta-kerülte körül Milenát, mint a tarka pille a himporos virágot. Szépen csengő szavakkal ámitotta s lágy dallal elringatta lelkiismeretét bűbajos szerelmi álomba.

Nem csuda, hogy Milena viszonzta a legény szerelmét. Uj volt neki az a gyöngédség, a melylyel Dimitrovics elhalmozta. Juontól nem szokhatott ehhez, mert benne megvolt az a testi nyersség, amit nem tudott kellően elpalástolni sohasem.

A gaz Draku, aki régi ellensége volt Dimitrovicsnak, mert az mindig csuffá tette a leánysereg előtt s besugta Juonnak a fogadást.

Igaz, hogy remegve, félve tette, mert attól tartott, hogy dühöngése önmagát fogja először érní. De csalódott. A rettenetes Juon nem tört ki, csak a szeme szórta a haragos pillantásokat, mint az ég a villámain.

Milena pedig elidegenedett egészen Juontól

Dimitrovics alapjában kiforgatta lelkületét, ugyanynira, hogy már kész volt a legény utolsó kérését is megcselekedni. Dimitrovics már előre őrült, hogy Juont kijátszhatta és a fogadást megnyeri. . . .

A legények már lesben állottak a tilovai dűlön meglátni, hogy Miléna csakugyan követi-e Dimitrovicsot.

A lealkonyodó nap barátságosan pislantott le a földre. A sűrűséget megremektette a susogó szellő. A völgyből odahallatszott a harang csengő bongása, amely lassan-lassan beleveszett a mély rengetegbe. Valamivel később alkonyat után szekérsörgés üt meg a legények fülét.

Miléna volt és — Dimitrovics!

A legények előléptek a sűrüből és köszöntötték a szökevényeket.

Dimitrovics pedig elégtül, büszke mosolylyal szoritotta magához sápadt kedvesét.

Igy mentek a válaszutig, ahol hirtelen föltűnt — Juon hatalmas alakja. Kezében a csákány — munkából jött.

Épp jókor!

Amint Miléna megpillantá — fölsikoltott. Későn! Juon odaugorva beléütötte csákányát. Aztán kicsinylő gúnnyal nézett a félelemtől megdermedt Dimitrovicsra.

— Vidd, most már a tiéd! kiáltá vad, kétségbeesett hangon . . .

*

— Biró uram! Megöltem Milénát.

— Mit beszélsz, Juon?

— Itt a csákány, ezt vágtam belé — mert hűtlen volt, megcsalt Dimitrovicssal.

— Hát mért nem Dimitrovicsot büntetted meg?

— Mert az legényvirtusból tette.

— S volt szived megölni azt a szépséges Milénát, azt a szegény asszonyt?

— Volt . . . volt: Mert az asszony csak akkor szép, ha él, — de halva hü is!

Láng Jenő.

H I R E K.

— **Tisztujítás.** A helybeli iparos olvasóköri f. hó 20-án volt a tisztujító közgyűlés. Kleiszner György volt egyetemi elnök terjedelmes évi jelentése után megejtetett a tisztujítás. Elnök lett Ritter Bálint, II. elnök Fürst Mihály, igazgató Dittenhoffer János, pénztáros ifj. Reisz József, jegyző Pápai G. Béni, II. jegyző Bajomi Vilmos. A választmányba beválasztottak: Mészáros Mihály, Müller Nándor, Schanczenbacher István, Naumovits Simon. Jakab György és Frank János. Az ülés a legkedélyesebb hangulatban folyt le, ami fölötté örvendetes körülmény, mivel látható bizonyítéka annak, hogy a béke az együletben végre helyreállt. Így aztán virágozni is fog az egyület. Adja az Isten!

— **Körvadászat.** F. hó 17-én a kövesdi uradalmi erdőben sikerült körvadászat volt. Terítékre került 46 nyul. Jelenvoltak: Gyomlay Kálmán, György Vilmos, Hölzinger József, Szibelt Kálmán, Kein Ábel, Partos Vilmos, Lindner Károly, Szélig Gáspár és Mayer János.

— **Templomszentelés** volt e hó 12-én Kis-Vejkén, melyet a püspök megbízásából a völgyeségi kerület fáradhatlan és lángbuzgalmu esperese, Streicher Péter végzett, mely szent szertartás a szent mise áldozatának bemutatásával ért véget. A szent mise alatt, evangelium után, Streicher Péter a rengeteg sokaságú ájtatos hivekhez, mely az új templomot a szorongásig betöltötte, az ő tőle megszokott ékesszólásával remek szép beszédet intézett zengzetes magyar nyelven. Mise után pedig

az egybesereglett sok szomszédbeli német-ajkuak kedvéért még német szónoklatot is tartott. A gyönyörű szép renaissance stílusú templomról nemzeti trikolórok hirdették, hogy Kis-Vejkén ünnep van; de a nép ünnepies öltözködése is arról tanuskodott, hogy a kisvejkiek örömtünnepet ülnek. Örömük is lehet, sőt büszkék lehetnek is templomukra, mert az valóságos kis remekmű! Fenséges egyszerűsége, minden részleteiben egybevágó építészeti harmoniuma, rendkívüli fejlett izlésről tanuskodó meglepő kedvessége jó benyomást gyakorol a szemlélőre és méltán Isten dicsőítésére szolgáló építészeti alkotás, mely Tóth Henrik szegzárdi m. kir. mérnök szaktudását ékesen hirdeti nemcsak a jelenkornak, hanem talán még késő századok múlva is. Igazán gratulálunk Tolnavármegyének, hogy oly kiváló szakembert magáénak nevezhet. Hiszszük, hogy az illetékes körök figyelme tudni fogja e kiváló szakembert méltányolni is. De meg kellett volna már e sorok elején azon apostolszerű, aranylelkű, Krisztus szive szerinti papról is megemlékeznünk, kinek buzditására ez mind létrejött. És ki volna ez más, mint Závod község hervadhatlan érdemű példaszzerű plébánosa és papja, Magyar Miklós, ki ezer meg ezer gondjaiért és fáradozásáért senkitől sem vár köszönetet és jutalmat. Az ő véghetetlen szerénysége és angyalszive nem kíván ilyesmit! Reméljük azonban még is, hogy a jutalom nem fog elmaradni! Adja Isten minél előbb!!

— **Tanitóbál.** Mint halljak, a helybeli községi tanítótestület a farsang folyamán kalikó-estélyt rendez. Hiszszük, hogy a tervbe vett mulatság sikerülni fog, annál is inkább, mivel az idén a tüzoltó és legényegyleti bálon kívül más mulatság nem lesz.

— **Instellatio.** F. hó 22-én tartotta Fabriczius István ispáni instellatióját Orbó-pusztán. Az instellatio körvadászzal volt egybekötve. Jelenvoltak: Gyomlay Kálmán, Lindner Károly, György Vilmos, Szélig Gáspár, Beszedis Ödön, Mayer János, Mayer Alajos, Tóth János. Dr. Mayer Gyula (Szegzárdról) Hölzinger József, Bús Lajos (Decs), Babai Béla (Pilis), Kein Ábel, Vilcsék Sándor (József-pusztá) Partos Vilmos és Vallner Gyula. Vadászat után a szives házigazda luculusi lakomával traktálta meg vendégeit. A menü a következő volt: gulyás leves, fánk, vesepecsenye, krémek, vegyes sült, karlsyadi süte-

mény, különféle borok, sajt, gyümölcs, feketekávé. Az ünnepelt házigazda minden vendégét egy élő virágbokrétával lepte meg. A lakomán sok szebbnél szebb toaszt hangzott el, különösen föltűnt szép beszédjével Bús Lajos decsi ref. lelkész.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy a bátaszéki orgona is megérkezett. Az orgona összes sulya tollhiba folytán 84 kg-nak jelezetett, holott a homlokzatsipok és egy 16 változat sipjain kívül az orgona összes sulya 8460 kg. fölállításához sem 4, hanem 12 hét lesz szükséges.

— **Műkedvelői előadás.** A szegzárdi kath. olvasóközösség sikerült műkedvelői előadást rendezett folyó hó 18-án. A „Szegzárd Szálló“ nagytermét zsufolásig megtöltötte a közönség. A szereplők, kiknek mindegyike a földmives osztályhoz tartozik, kivétel nélkül megállták helyüket. A siker legnagyobb része, a kör fáradhatatlan elnökét, Szabó Géza rendezőt illeti. Hogy mily nagy tetszést értek el a szép előadással, legjobban bizonyítja azon körülmény, hogy közkívánatra ma vasárnap az előadást megismétlik.

— **Az iskolák bezáratása járvány miatt.** Az öcsényi s a paksi rom. kath. iskolák kanyaró miatt bezárattak.

— **Templomrablás.** A bátaszéki templom betörők közül egy hurokra került, a főcinkos azonban megugrott. A főcinkos Ginter János 32 éves csinos urias megjelenésű halász segéd, méltó társa pedig Kovács József ugyanolyan koru cipész segéd. Nevezettek f. hó 8-án indultak el Bajáról, 9-én értek Bátaszékre, 10-én viradóra rabolták ki a templomunkat. Innen utjukat Mohács felé vették, s 17-én már a faddi hegyekben garázdálkodtak. Sorra törték föl a présházákat míg a szőlőpásztor a faddi volt bíró présházában el nem csipte őket. Ginter ugyan kiszabadult a kezei közül, de Kovácsot erősen megkötözve vitte föl a faluházára Kovács állítása szerint Ginter mindegy 25—30 alkalommal van a birtokában, s utolérhetetlen ügyességgel nyitja ki a legkomplikáltabb zárat. Ginter János személyleírása ez: 32 éves, alacsonytermetű, szőkehajú, gondozott vöröses-szőke bajszu, csinos, urias megjelenésű fiatalember.

— **Tolvaj.** A bátaszéki templomrablással gyanúsított Pető Jánosról a helybeli csendőrség kinyomozta, hogy a közelmúlt napokban Pécsváradon több tajtpipát lopott, mit aztán Bátaszéken értékesített.

— **Betörés.** f. hó 20-án viradóra Szegzárdon betörték Kőnig Károly szabó üzletébe s 281 kor. kész és munka alatt levő férfi ruhát loptak el. Tetteseket a rendőrség nyomozza.

— **Nyilvános köszönet.** A bátaszéki önkéntes tűzoltó testület e hó 17-én megtartott táncestetélyére jegyeiket megváltották: Győry Vilmos 3 K. Partos Vilmos, Gundrum János, Magyarovics Ferencz 2—2 K. Pollák Hermán, Veisz Dávid 1—1 K. felülfizettek: Bauer Antal, Mayer Gusztáv. Janosits Károly, Eichardh Dezső, Virth Henrik és Rudnyanszki Ferencz 1—1 K. Eizenbarth Gyula 60 fill. Libhauzer István, Valter Antal (Czikó) 40—40 fill. mely adományokért e helyen mond köszönetet a parancsnokság.

— **Elfogott csavargók.** A közelmúlt napokban a bátaszéki csendőrség három dologkerülő csavargót fogott el, s a rendőrség útján a hatóságnak adott át. Az egyik Tóth Illés Viktor nagy-vágyi születésű 42 éves katonaviselt ember, ki 1894. év óta sem gyakorlaton, sem szemlén nem volt. A másik Szadóczi István 28 éves tolnai csavargó, a ki ugyancsak, mint katonaköteles huzamosb idő óta sem gyakorlaton, sem szemlén nem volt. A harmadik pedig Kőnig Lajos bécsi illetőségű szabósegéd, akinek a munkakönyvében hamis bejegyzések voltak.

— **Megfagyott vándorlók.** F. hó 24-én három vándorló gyalogszerrel (talán nem tudták, hogy vonatunk is van) mentek Szegzárdról Bátaszék felé. Utközben leültek pihenni s elaludtak. Estefelé egy decsi ember, ki nevét nem árulta el, észrevette az utszélén. Eleinte távolról keltegetni kezdte az utasokat, de mikor tapasztalta, hogy a szép szóra nem akarnak felébredni, hozzájuk ment s látta, hogy félig már megvannak fagyva. Hamarosan hóval dörgölve életre keltette, behívta közeli tanyájába, hol a decsi fehér hamarosan felmelegítette őket s másnap vigan folytatták utjukat. Magát megnevezni nem akaró emberünk, önzés nélkül dicsekedhetik, hogy három életet megmentett.

— **Rablások.** Paksról jelentik: Tolnavármegyében egy idő óta sűrűn fordultak elő templomrablások. Így a múlt évben rövid időközökben kirabolták a paksi rom. kath. templomot két ízben is, a paksi izraelita templomot egy ízben, a paksi ág. ev. és ev. ref. templomokat feltörték, a dunaföldvári rom. kath. templomban is próbáltak szerencsét de az erős zárok miatt ez nem sikerült. Január 10-én pedig a bátaszéki katolikus templomot rabolták meg és elvitték az értékes tárgyak egy részét. — Mindezek arra indították az illetékes hatóságokat, hogy a legenergikusabb nyomozást indítsák meg a vakmerő rablók elfogására. Tolnavármegye egész rendőri és csendőri apparátusát utasították a legszigorubb nyo.

mozásra. — Január 14-én és 15-én ismét több helyen betörték Pakson és Faddon. Pakson több üzletet raboltak meg, Faddon pedig néhány préházat látogattak meg s mindenünnen nagyobb zsákmányt vittek magukkal. A betörések módja nagyon rávallott a templombetörők munkájára. Szombaton a faddi esendőrs jelentette a paksi kir. járásbiróságnak, hogy a paksi és faddi betörések tetteseit Faddon, ahol éppen betörni akartak elfogta. Két betörőt fogtak el, de az egyik a rendőr kezéből kiszabadult és elszökött. Az elfogott betörő Kovács József 23 éves szabólegény, aki büntársul Ginter Jánost nevezte meg, de a templomrablásokat nem akarta beismerni. A jelek arra vallanak, hogy Kovács szervezett rablóbandának a tagja, amely Budapesten tanyázik. Kovács Józsefet a esendőrség hétfőn a szegzárdi ügyészség fogházába kísérte.

— **Az egészség közgazdasági jelentőségéről.** Ezen cím alatt igen figyelemre méltó munka jelent meg Torday Ferenc orvos tollából. A terjedelmesebb munka kiváló szakértelemmel van megírva. A tüdővészre vonatkozó fejezet kiemeli a tüdővész-halálozás súlyos közgazdasági jelentőségét, mivel a gümőkór az összes halálozások mintegy 15 százalékát teszi; hangsúlyozza, hogy egyedül Magyarországon több mint 500.000 ember szenved e betegségben és hogy éppen a népesség törzsét, a legmunkabíróbb egyéneket támadja meg. Ezek a számok már eléggé bizonyítják a tüdővész okozta anyagi veszteségek nagyságát. Igen kimerítően tárgyalja azután szerző a tüdővész elleni védekezés módjait, melyek között első helyen áll a sanatoriumi kezelés.

— **Poszovác Imre** bátaszéki előnyösen ismert cipész lapunk mai számában közölt hirdetésére t. Olvasóink figyelmét különösen felhívjuk.

A bátaszéki anyakönyvi hivatal értesítése

1903. évi január hó 16-tól 23-ig.

Született:

1 fiu.

Kihirdetett:

Till Orbán — Reinhardt Annával, Feidt Radó — Mészáros Máriával, Bauer Ádám — Mayer Katalinnal, Szimonszperger János — Virth Klárával, Klebhauzer Lőrincz — Faidt Klárával, Schuszter József — Bauer Annával.

Házasságot kötött:

Kapelmayer Antal — Tész Borbálával, Schmidt Antal — Freund Katalinnal, Reinhardt Bálint — Hán Terézszel, Kern Ferencz — Schröder Magdával,

Klós Orbán — Frei Margittal, Müller Mihály — Gerner Terézszel.

Meghalt:

Monigl Anna 3 éves.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. J. Budapest. A kiadóhivatal nem terheli a mulasztás. Nem terheli a mulasztás a helybeli postát sem, hanem valószínűleg a főpostán nincsenek valami nagy figyelemmel a vidéki lapok iránt. Mi minden vasárnap postára tesszük a lapot, s az hétfőn Bpsten van.

Apropo. Tegnap kapunk vissza Pécsről egy deczemberi számot azon postai megjegyzéssel, hogy Sz. J. jogász már nem tartozkodik Pécsset. Hát másfél hónapra volt szüksége a pécsi postának, míg valahogy kifundalta, hogy címzett már nem tartozkodik Pécsset. Hát kérem az így van. Ki tudja melyik ujsághordónak az ablakdeszkáján feküdt, míg sorra került. A többire nézve levélben.

D . . á. Lapunk szerkesztője nem kényszerítheti a „T. K.”-t, hogy P. és Sz.-nek szóló válaszát közölje. Bár a „T.K.” szerkesztője megígérte neki, hogy hozni fogja, mit bizonyítanak a lapjában megjelent szerkesztői üzenetek is. De elvégre is ígérni könnyű . . . Én nem emlékezik ön H-nak a kaszinóban tett azon nyilatkozatára, hogy „Joónak nem szabad felülkerekedni. azt ő fogja megmutatni.” Ázonban majd meglátjuk. Szerkesztőnk nem bántotta őket, azt lehet mondani, jó barátságban volt velők, s egyszerre csak disqualifikálni akarják őt. Végig ütnek rajta, s becsukják az ajtót orra elül. Szaladnak fűhöz-fához megmozgatnak minden követ, elkövetnek minden lehetőt, csak hogy a „v i t a b e f e j e z t e s é k.” Nem rosz! valakit megtámadni s legott befogni a száját, összeszorítani a torkát, hogy azon egy „kukk” kine jőjjön. Fene lovagias virtus. De, ha nem fértek meg a bőrükben, majd kitágítja nekik a szerkesztőnk. A választ legközelebb röpiratban olvashatod. Szervusz.

E. M. Önnek is fenti üzenet. Üdvözet.

B. B. 52, 53. Történnék dolgok, miket az ember feledni nem tud. Ilyen rám nézve a multkori, mikor büszkébb volt a Bertóknál. De azért béke vele.

Felelős szerkesztő: Joó Károly.

HIRDETÉSEK.

Egy a modern követelményeknek teljesen megfelelő, 3000 palaczkkal rendelkező

szikvizgyár,

családi körülmények miatt előnyös föltételek mellett szabad kézből eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

14. 1-4.

Hirdetések

e lap részére felvételnek

Báter János

könyvnyomdájában

→ Szegzárdon. ←

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy kizárólag első rendű bőrökből a legkényelmesebb és a legdivatosabb szabás után készítek

uri-, nő- és gyermek czipőket

a legjutányosabb árban. pontos kiszolgálás mellett.

12. 6-26.

POSZOVÁ CZ IMRE,

czipész Bátaszéken, a Hegedüs-féle házban.

Schottolla Ernő Budapest

VI. Andrassy-ut 2. szám.

Legnagyobb raktár egészségügyi, kényelmi és sport cikkekben.

Szagmentesen záró szoba klosetek. Hygienikus köpöedények. Legjobb minőségű gummi sárczipők és hóczipők. Korcsolyák és jégpatkók.

THERMOPHOR.

Testmelegítő, mely tűz nélkül a meleget 3-6 órán át tartja.

→ **Betegtoló koesik** ←

minden árban.

Minden osztályról külön árjegyzéket kívánatra ingyen küldetnek meg.

13. 4.

KLEISZNER GYÖRGY

férfi-szabó **Bátaszéken.**

→ * Alapítva 1883. * ←

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét az ujonnan bevásárolt **tavaszi** szöveimre fölhívni.

Főtörekvésem mindenkor oda irányult, hogy a n. é. vevőközönség legteljesebb meglegedését kiérdemeljem, minélfogva a legszolidabb árak mellett a legpontosabb kiszolgálást biztosítom.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Kleiszner György,

3. 9-26.

férfi szabó Bátaszék, Kossuth L.-u. (Saját ház)

→ **Részlettörlesztésre is szállítok.** ←

BÁTER JÁNOS

KÖNYVNYOMDÁJA
NYOMTATVÁNY-
RAKTÁRA ÉS PA-
PIRKEKESKEDÉSE

== SZEGZÁRDON. ==